

6.2 Flora- en faunawet

Werkzaamheden aan beplanting

De beplanting op de onderzoekslocatie biedt onderkomen aan algemene broedvogels zoals merel, houtduif en zanglijster. Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Werkzaamheden bij de gierzwaluwkasten

De nesten van gierzwaluwen zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder categorie 2 van vogel-nesten (DR, 2009): "nesten van deze semikoloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing" (bron: soortenstandaard gierzwaluw). Het verstoren van de nesten zal een overtreding van de Flora- en faunawet betekenen.

Indien er werkzaamheden aan het gebouw plaatsvinden, bijvoorbeeld renovatie van gevels, dan kan dat alleen mits deze buiten het broedseizoen van de gierzwaluw worden uitgevoerd en na de werkzaamheden de nestkasten weer op exact dezelfde plek worden opgehangen. Geadviseerd wordt om het eventuele afhalen en ophangen van de nestkasten in samenwerking met het vogelringstation Overdinkel uit te voeren. Zij hebben aangegeven dat het heel nauw komt met het ophangen van de nestkasten. Deze dienen op exact dezelfde plek teruggehangen te worden, anders bestaat het risico dat de gierzwaluwen geen gebruik meer maken van de nestkasten, waardoor alsnog verstoring van de kolonie plaatsvindt (en daarmee overtredingen van de Flora- en faunawet).

Voor het afhalen en herplaatsen van de nestkasten is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Het broedseizoen van de gierzwaluw loopt globaal vanaf april t/m augustus. Vanaf april keren de dieren uit Afrika terug om jaarlijks op dezelfde plaats te broeden. De kasten hangen nabij de verbinding tussen zuid en noord. Geadviseerd wordt om de sloop daarvan ook buiten het broedseizoen uit te voeren.

De nestkasten hangen enkele meters boven een uitbouw. Op de uitbouw is enige opslag van materialen aanwezig. Gierzwaluwen hebben een vrije uitvliegruimte nodig van minimaal 2 meter onder de uitvliegopening van het nest en minimaal 1 meter breed. Dit vormt een aandachtspunt door geen materialen onder de nestkasten te plaatsen.

Mochten de plannen niet kunnen voorzien in behoud van de nestkasten, dan zal een activiteitenplan opgesteld moeten worden om de functionaliteit van het gebied voor gierzwaluwen op een andere wijze te behouden. Hierbij is het aanvragen van een ontheffing van de Flora- en faunawet aan de orde. De noodzaak van het verwijderen van de nestkasten zal zowel ecologisch als juridisch goed moeten worden onderbouwd. Mochten er alternatieven worden aangeboden, dan zullen er per nestkast 5 alternatieven moeten worden aangeboden waaraan ze, bij voorkeur ook meerdere jaren aan kunnen wennen. Dit is een langdurig proces met risico op het verlaten van het plangebied door de kolonie en derhalve niet aan te raden.

Werkzaamheden aan daken

Werkzaamheden aan daken kunnen alleen als er tijdens het broed- of vleermuisseizoen voorafgaand aan de ingreep is vastgesteld dat er geen vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen van gebruik maken. Indien er werkzaamheden aan de het dak of aan de dakrand van gebouw zuid plaatsvinden, wordt aanvullend onderzoek naar geadviseerd. De genoemde soorten kunnen van de ruimtes onder de dakpannen gebruik maken en mogelijk ook van ruimtes achter betimmeringen. Indien deze soorten van het gebouw gebruik maken, treden er door de voorgenomen werkzaamheden mogelijk overtredingen op ten aanzien van de Flora- en faunawet. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaatsen behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen. Gelet op de looptijd van het onderzoek (half jaar tot een jaar), de proceduretijd van de ontheffingsaanvraag (4 maanden) en de gewenningsperiode voor alternatieve verblijfplaatsen (maanden tot enkele jaren) wordt geadviseerd het onderzoek in 2014 op te starten.

Werkzaamheden aan gevels

In gebouw zuid bevinden zich verschillende verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen. Dit geldt ook voor gierzwaluwen. Bij de renovatie en wijzigingen aan de gevel is aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk om vast te stellen of vleermuizen van het gebouw gebruik maken. Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Netwerk Groene Bureaus, 2013). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Vervolgens kunnen maatregelen worden getroffen om de functionaliteit van de onderzoekslocatie voor vleermuizen te behouden.

Vleermuizen zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder c, van de Flora- en faunawet en is tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. In de dagelijkse praktijk betekent dit dat hij vermeld staat op de zogenaamde Tabel 3. Bij de beoordeling van ontheffingsaanvragen voor deze soort geldt de uitgebreide toets. Hij wordt ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn. Het verstoren van verblijfplaatsen vormt een overtreding van de Flora- en faunawet.

Indien vleermuizen van de bebouwing gebruik maken, dan kan schade o.a. worden voorkomen door buiten de gevoelige periode te werken en indien noodzakelijk, alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden. Voor deze alternatieve verblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode van 3 tot 6 maanden binnen het seizoen dat vleermuizen actief zijn. Het is verstandig daar vroegtijdig op in te spelen. Binnen het plangebied ziet Econsultancy daar mogelijkheden voor, door het plaatsen van vleermuiskasten en het opstellen van een mitigatieplan, waarin ook rekening kan worden gehouden met het aspect verlichting.

Indien het in de planvorming ligt om in 2015 aan de gevels en het dak van gebouw zuid te werken, dan wordt geadviseerd alternatieve verblijfplaatsen in het voorjaar van 2014 te plaatsen. Worden de werkzaamheden vanaf 2016 uitgevoerd, dan is het verstandig om eerst onderzoeksresultaten te verkrijgen (2014), waarna de maatregelen kunnen worden afgestemd op het actuele gebruik door vleermuizen.

De steenmarter kan gebruik (gaan) maken van de onderzoekslocatie. Gebouw zuid is daarvoor geschikt. Aanvullend onderzoek kan uitsluitsel geven over de aanwezigheid van de soort. Bij het aantreffen van een verblijfplaats is het werken volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode mogelijk. Indien maatregelen kunnen worden getroffen conform een gedragscode, is geen ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk. De maatregelen bestaan veelal uit het werken buiten de gevoelige periode van steenmarter en het aanleggen van een alternatieve verblijfplaats in de omgeving.